

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ З КАТАЛОГУ

«ІКОНА НА СКЛІ»

Освітній рівень «Бакалавр» 2023–2024 н. р. Весняний семестр

Викладач: Зятник Богдан Михайлович

Телефон: 0639761759, 0978415177

Email: b.ziatyk@lnam.edu.ua

Аудиторія де проходитимуть заняття: навчальна аудиторія кафедри сакрального мистецтва ЛНАМ

Сторінка курсу в Google class: <https://classroom.google.com/u/0/c/NDk5NDMxMDAwMzk0>

Обсяг навчальної дисципліни	
кількість кредитів ECTS	3 (90 год.)
вид заняття	загальна кількість годин 90
лекції	0
практичні заняття	30
самостійна робота студента	60

Консультації

Ми зустрічатимемось з Вами на заняттях у навчальній аудиторії на кафедрі сакрального мистецтва ЛНАМ, за домовленістю протягом усього семестру, згідно розкладу. Усі консультації, пов'язані із завданнями, я проводитиму під час цих занять. Проте, якщо Вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, що стосуються змісту курсу, Ваших робіт чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Онлайн-зустрічі також можливі за попередньою домовленістю в програмі Zoom.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Українська народна ікона на склі, набула широкої популярності у XIX – першій третині XX ст. на території Західної України, зокрема таких етнографічних регіонів як Гуцульщина, Покуття та Буковина. Ці ікони стали невід'ємними елементами інтер'єрів українських хат. Причинами такої широкої популярності цих ікон було вдосконалення технології виробництва скла, легке та швидке виконання ікон, доступні ціни та ефектний вигляд ікон. Ці ікони оформлювались як правило в дерев'яні рами, та вішалися на покутті. Національний музей у Львові ім. Митрополита Андрея Шептицького, Музей етнографії та художнього промислу у Львові, Музей народної архітектури та побуту ім. Климента Шептицького, Львівський музей

історії релігії, Музей ікон Українського Католицького Університету, Музей етнографії та художнього промислу, Музей сакрального мистецтва ім. Антонія Петрушевича Львівської Архiepархії УГКЦ, Музей Митрополита Андрея Шептицького та Галерея сучасного сакрального мистецтва Ікон-Арт володіють чудовими збірками народних ікон на склі, які доступні для Вашого огляду.

Корисною для Вас стане також робота в Науковій бібліотеці ЛНАМ та Центрі Митрополита Андрея Шептицького, зокрема там Ви зможете ознайомитись з альбомом «Народна ікона на склі» упорядницею якого є кандидатка мистецтвознавства пані Оксана Романів-Тріска.

Вивчення цієї дисципліни на кафедрі сакрального мистецтва ЛНАМ, дає Вам можливість дізнатися більше про українську народну ікону на склі та виконати одну або декілька таких ікон в матеріалі. Упродовж семестру в рамках дисципліни Ви зможете відвідати Національний музей у Львові ім. Митрополита Андрея Шептицького, Музей етнографії та художнього промислу у Львові, Музей народної архітектури та побуту ім. Климента Шептицького, Львівський музей історії релігії, Музей ікон Українського Католицького Університету, Музей етнографії та художнього промислу, Музей сакрального мистецтва ім. Антонія Петрушевича Львівської Архiepархії УГКЦ, Музей Митрополита Андрея Шептицького та Галерею сучасного сакрального мистецтва Ікон-Арт.

Вимогами до матеріально-технічного забезпечення студента є папір розміром 30х40 см, графічний олівець середньої твердості, канцелярський ніж, наждачний папір, гумка, скло розміром 30х40 см та товщиною 1,6 - 2 мм, дерев'яна рама шириною не менше 5 см, канцелярська туш або маркери, перо/пера різної товщини, пензлики різної величини та форми, акрилові, гуашеві або олійні фарби, поталь, клей для поталі, кольоровий папір, картонка розміром 30х40 см, цвяшки для закріплення ікони в рамці, молоточок, шнурок або вушко.

МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Мета курсу – ознайомити Вас з українською народною іконою на склі та навчити її виконувати за давніми зразками. Провести екскурсії музеями Львова, продемонструвавши приклади українських народних ікон на склі. Навчити Вас технології виконання ікони на склі та основних стилістичних прийомів якими користувались народні майстри.

Цілі курсу спрямовані на розвиток і поглиблення Ваших знань та навичок у сфері сакрального мистецтва, ознайомлення з давніми іконами на склі, відвідини музеїв та бібліотек та практичне виконання ікони на склі. Оскільки Ви згідно навчальної програми не виконували ще ікони на склі, то ми Вам розкажемо і детально пояснимо всі етапи виконання ікони та надамо всю необхідну інформацію для її виконання. Втім можливо Ви вже маєте попередні навички малювання ікони на склі, чи просто малюнку на склі, здобуті в художній школі, ліцеї чи коледжі, або ж самостійно, в такому разі Вам буде значно легше освоїти програму та виконати практичні завдання. В залежності від Ваших знань та навиків підхід до кожного з Вас буде індивідуальним. Основними цілями курсу є:

- ознайомити Вас з українською народною іконою на склі, представленою у музеях Львова.
- надати Вам необхідні теоретичні знання про історію та технологію виконання української народної ікони на склі;
- навчити Вас виконувати українську народну ікону на склі;

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами курсу Ви повинні:

знати:

- про музеї Львова, які ми відвідаємо з Вами під час курсу;
- історію виникнення та технологію виконання ікони на склі;

- приклади та основні іконографічні зразки українських народних ікон на склі;
- гергафію поширення українських ікон на склі;
- послідовність етапів роботи при виконанні ікони на склі;

вміти:

- виконати ікону на склі в обраній Вами техніці (акрилом / гуашню / олією);
- використовувати кольоровий папір як фоновий підклад, приклеювати поталь на німбі чи інших деталях ікони.
- виконувати підготовчий рисунок на папері та переносити його на скло за допомогою туші чи маркерів.
- обирати та застосовувати оптимальний спосіб вирішення тої чи іншої проблеми при створенні ікони на склі;
- користуватися різними джерелами додаткової допоміжної інформації (бібліотекою, інтернетом).

ФОРМАТ КУРСУ

Формат проходження курсу «Ікона на склі» передбачає наше з Вами живе спілкування, практичні заняття в навчальній аудиторії на кафедрі сакрального мистецтва, відвідування музеїв, галерей та бібліотек а також самостійну роботу. Половина часу буде присвячена відвідуванню музеїв Львова та екскурсії ними. Друга частина курсу передбачає виконання практичної частини – малювання ікони на склі. Цю частину роботи ми будемо виконувати у навчальній аудиторії на кафедрі сакрального мистецтва ЛНАМ. Під час самостійної роботи, Ви шукаєте та обираєте необхідні Вам іконографічні зразки. Читаєте необхідну літературу по темі курсу, виконуєте рисунки ікон на папері, та переносите їх на скло після затвердження їх мною. Також Ви виконуєте кольорові ескізи ікони та обираєте оптимальну для Вас техніку виконання ікони на склі. Також Ви можете виконати більше однієї ікони, в такому разі друга ікона залишиться Вам, а Ваші шанси отримати вищу оцінку суттєво збільшуються. Заохочую Вас проявляти інтерес до цієї дисципліни та очікую активності під час виконання завдань.

У зв'язку з широкомаштабною війною рф проти України, можливий такий варіант що нам доведеться займатися дистанційно. І очні, і дистанційні заняття відбуватимуться за розкладом. Дистанційні заняття проводитимуться на платформі Zoom або Google Meet. Лінк доступу до дистанційних курсів щотижня опубліковуватиметься в нашому віртуальному класі Google Classroom, або ж в створених нами чатах у Telegram чи Messenger.

ЛІТЕРАТУРА ТА МАТЕРІАЛИ

ЛІТЕРАТУРА

Вам немає необхідності купувати спеціальну літературу для цього курсу. Всі необхідні теоретичні та візуальні матеріали, що стосуються ваших завдань, будуть доступні в Google Classroom або ж в створених нами чатах у Telegram чи Messenger. Для Вашої зручності необхідна література про українські ікони на склі присутня у вільному доступі в науковій бібліотеці ЛНАМ. Найперше рекомендую ознайомитись з альбомом «Народна ікона на склі», упорядницею якого є кандидатка мистецтвознавства, пані Оксана Романів-Тріска.

МАТЕРІАЛИ

Вимогами до матеріально-технічного забезпечення студента є світлий папір формату А3, олівець середньої твердості (НВ, ТМ), скло розміром 30х40 см, товщиною 1,6 - 2 мм, туш канцелярська (якісна, бажано марки Koh-i-Noor Hardtmuth), пера різної товщини і тримач для них, пензлики різної товщини та форми, акрилові (гуашеві, олійні) фарби різних кольорів, посудина для води, поталь, клей для поталі, кольоровий папір, тоненький прозорий скотч, ножниці або канцелярський ніж, цвяшки, молоточок, плоскогубці, нитка (шнурок), вушко, дерев'яна рама, картонка розміром 30х40 см, морілка (байц). Академія забезпечує вільним

доступом до роботи в навчальній аудиторії та науковій бібліотеці, забезпечує столами, кріслами, водою та світлом, організовує безкоштовне проходження практики на підприємстві (в музеї). Також Ви маєте право користуватись своїми власними книгами чи іконографічними зразками взятими з інтернету. Усі візуальні матеріали для виконання завдань, Ви можете підготувати самостійно, принісши їх на флешці / зберігши їх на своєму гугл-диску або завантаживши їх з інтернету до або під час занять. Також Ви можете звернутися до викладача з проханням допомогти Вам з пошуком відповідного візуального матеріалу. Вимогою до візуальних матеріалів є їх сакральний характер.

ЗАВДАННЯ, ВИМОГИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

ЗАВДАННЯ

Відвідувати усі екскурсії організовані викладачем. Виконати ікону на склі розміром 30х40 см, в довільній техніці за довільним іконографічним зразком. Це може бути як копія української народної ікони на склі, так і Ваша авторська творча робота. Важливо що усі роботи, не залежно від того чи це копія чи ні, оцінюватимуться однаково згідно зазначених критеріїв. Протягом часу виділеного на вивчення дисципліни «Ікона на склі», Вам потрібно виконати не менше однієї ікони на склі, розміром 30х40 см, та оформити її у дерев'яну рамку. Поетапність виконання завдання: ознайомитись з українськими іконами на склі та вибрати відповідний іконографічний зразок, створити свій рисунок (авторський або копію), затвердити рисунок у викладача, перенести його на скло, виконати кольоровий ескіз, виконати ікону в кольорі, оформити її в рамку, підписати зі зворотньої сторони, прикріпити кріплення, почепити на стіну разом з іконами Ваших одногрупників, додати підпис на окремому фрагменті паперу.

Пропонований перелік іконографічних сюжетів на Ваш вибір:

1. Святий Юрій змієборець
2. Вознесіння пророка Іллі на колісниці
3. Богородиця з Дітям / Охтирська
4. Святий Миколай
5. Свята Варвара
6. Свята Катерина
7. Свята Параскева
8. Розп'яття Христове з пристоячими
9. Різдво Христове
10. Коронування Богородиці
11. Притча про багача і Лазаря
12. Христос Виноградна Лоза
13. Покрова Пресвятої Богородиці
14. Страшний Суд
15. Свв. Апп. Петро і Павло
16. Три Святителі
17. Святий Ян Непомук
18. Святий Архангел Михаїл
19. Христос та Іван Предтеча
20. Новозавітна Трійця
21. Воздвиження Чесного Хреста зі святыми Костянтином і Єленою

Завдання потрібно виконати вчасно до заліку та експонувати належним чином для оцінення.

ДЕДЛАЙНИ

Усі Ваші практичні завдання на кожному етапі, Вам потрібно представляти мені під час проходження курсу, щоб я міг допомогти Вам з їх виконанням та пересвідчитись в тому, що

Ви їх виконували особисто. Кінцевим терміном здачі Ваших завдань є залік. Проте Ви можете здати усі завдання достроково.

ОЦІНЮВАННЯ

Кожне завдання, виконане під час очного чи дистанційного навчання, оцінюється за чотирма критеріями. **Критерій перший:** *процес* (25% від загальної оцінки). Ви були присутніми під час практики та екскурсій (онлайн-консультацій), докладали зусилля до виконання завдань. **Критерій другий:** *розуміння* (25% від загальної оцінки). Ви відповіли на поставлене перед Вами завдання. У роботі можна простежити застосування та розвиток отриманих у процесі навчання знань і умінь. **Критерій третій:** *виконання* (25% від загальної оцінки). Технічне виконання завдання демонструє Ваші знання та навички роботи при виконанні ікони на склі. Окуратність виконання роботи, дотримання технології. Ви продемонстрували всі результати навчання, передбачені цим курсом. **Критерій четвертий:** *критика* (25% від загальної оцінки). Цей критерій стосується зовнішнього вигляду Вашої роботи. Тут оцінюється, наскільки Ви змогли досягти художньої цілісності в кожному завданні.

Ваша підсумкова оцінка виводиться із середнього балу. Розподіл балів за завданнями представлений в таблиці.

Завдання	Оцінка
Відвідування занять	25 балів
Відвідування екскурсій	25 балів
Виконання ікони	25 балів
Оформлення експозиції	25 балів

Оцінювання результатів навчання студентів Академії здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЦІНОК:	
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
1-34	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

КОНСУЛЬТАЦІЇ, ОЦІНЮВАННЯ ТА ЕКСПОЗИЦІЯ ВАШИХ РОБІТ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Консультації в умовах дистанційного навчання відбуваються під час занять, згідно розкладу на платформі Zoom. У разі дистанційного навчання Вам потрібно щотижня завантажувати виконані завдання на Google Classroom. Хоча консультації через застосунки Telegram та Messenger, можливі, Ваші роботи оцінюватимуться тільки після їх завантаження у віртуальний клас.

Усі роботи, які завантажуються на Google Classroom, повинні бути збережені у високій якості розширення. Тільки після цього завантажуйте світлинку на Google Диск.

Якщо Ви не демонструватимете протягом курсу мені хід Вашої роботи на кожному етапі, показуючи як Ви це виконували, то на заліку я не зможу прийняти Вашу роботу та поставити Вам відмінну або добру оцінку.

Усі завдання потрібно надіслати мені на емейл або ж завантажити на гугл-диск, надіславши посилання та надавши доступ.

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЛАН КУРСУ

II семестр

Т	ДАТА	ТЕМА	ЗАВДАННЯ	АУДИТОРНА РОБОТА	САМОСТІЙНА РОБОТА
1.		Вступне заняття ознайомлення з завданням	Прослухати лекцію, занотувати необхідне	Прослухати лекцію, занотувати необхідне	Прослухати лекцію, занотувати необхідне
2.		Експерсія в музей УКУ	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію
3.		Експерсія музеєм етнографії та художнього промислу	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію
4.		Експерсія Національним музеєм у Львові ім. Андрея Шептицького	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію
5.		Експерсія в музей народної архітектури і побуту	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію
6.		Робота з джерелами в науковій бібліотеці ЛНАМ	Ознайомитися з іконографією та історіографією народних ікон на склі	Ознайомитися з іконографією та історіографією народних ікон на склі	Ознайомитися з іконографією та історіографією народних ікон на склі
7.		Експерсія музеєм Митрополита Андрея Шептицького	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію	Відвідати та прослухати експерсію
7.		Вибір теми та іконографії твору	Вибрати тему та іконографію твору	Вибрати тему та іконографію твору	Вибрати тему та іконографію твору

8.		Виконання рисунок	Виконати рисунок на папері формату 30х40 см	Виконати рисунок на папері формату 30х40 см	Виконати рисунок на папері формату 30х40 см
9.		Виконання кольорового ескізу	Виконати кольоровий ескіз довільного формату. Рекомендовани й А5	Виконати кольоровий ескіз довільного формату.	Виконати кольоровий ескіз довільного формату.
10.		Перенесення рисунок на скло	Перенести рисунок на скло за допомогою пера і туші (маркера)	Перенести рисунок на скло за допомогою пера і туші (маркера)	Перенести рисунок на скло за допомогою пера і туші (маркера)
11.		Виконання ікони фарбами	Поетапне нанесення фарби на ікону	Поетапне нанесення фарби на ікону	Поетапне нанесення фарби на ікону
12.		Виконання ікони фарбами / золочення / додавання підкладу	Поетапне нанесення фарби на ікону / золочення / додавання підкладу	Поетапне нанесення фарби на ікону / золочення / додавання підкладу	Поетапне нанесення фарби на ікону / золочення / додавання підкладу
13.		Оформлення ікони в рамку, монтаж вушка	Оформлення ікони в рамку, монтаж вушка	Оформлення ікони в рамку, монтаж вушка	Оформлення ікони в рамку, монтаж вушка
14.		Експозиція	Експозиція	Експозиція	Експозиція
15.		Залік	Представлення ікон	Представлення ікон	

ПОЛІТИКИ КУРСУ

ВІДВІДУВАННЯ

Відвідування занять є обов'язковою умовою отримання відмінної та доброї оцінки. Якщо Ви заздалегідь знаєте, що повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, повідомте про це мене завчасно. Часткове відвідування заняття (пізній прихід, ранній відхід, тривалі перерви) дорівнює 1/2 відсутності. За кожен відсутність, яка перевищує дозволений ліміт, ваш підсумковий бал буде знижено. Зниження підсумкової оцінки може сягати навіть 25 балів (див. рубрику про оцінювання). Якщо протягом семестру Ваша відсутність перевищила присутність, тоді ваша атестація під загрозою. Я буду змушений повідомити про це в деканат. **Ви можете виконати всі завдання, однак «провалити» курс через прогули.** Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватися пропуски занять через:

- хворобу;
- вакцинацію;
- події, пов'язані з діяльністю кафедри сакрального мистецтва, а також ЛНАМ;
- юридичні зобов'язання студента;

–релігійні мотиви.

Обов'язком студента є повідомити викладача про причини відсутності та надати супровідну документацію в деканат відповідно до правил ЛНАМ.

ЕКЗАМЕНИ, ЗАЛІКИ, ПЕРЕГЛЯДИ

Вчасне виконання завдань є критично важливим. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Роботи, які виконані невчасно або представлені до перегляду із запізненням, не приймаються. Допуск до повторного складання (перескладання) заліку здійснюється відповідно до положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей» (див. <https://bit.ly/2NQnaIn>).

Винятком із цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені в розділі про відвідування.

ЕЛЕКТРОННІ ПРИЛАДИ

Користуватись електронними приладами під час занять не в освітніх цілях заборонено. Допустимим є використання графічного планшета, фотоапарату (фотокамери), відеокамери або іншого електронного приладу тільки в освітніх цілях, наприклад, якщо Вам потрібно уточнити релевантну дисципліні інформацію в інтернеті. Під час практичних занять Ви можете відповідати на телефонні дзвінки, але лише за межами аудиторії. Такі телефонні розмови не можуть бути довготривалими. Якщо Ви присутні на занятті, але весь час проводите в телефоні, я розцінюю таку поведінку як Вашу відсутність.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: **Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність**. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» є такі основні види порушень академічної доброчесності: **Академічний плагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства». **Самоплагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів». **Фабрикація** – «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях». **Фальсифікація** – «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень». **Списування** – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання». **Обман** – «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування». **Хабарництво** – «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі». **Необ'єктивне оцінювання** – «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти». Будь які прояви академічної недоброчесної компрометують учасника освітнього процесу, знижуючи якість навчання/викладання в ЛНАМ.

Дисциплінарні заходи щодо порушників академічної доброчесності різняться в залежності від складу порушення аж до позбавлення права атестації. Детальніше про політику академічної доброчесності в ЛНАМ дивіться положення «Про запобігання порушення права інтелектуальної власності та забезпечення академічної доброчесності у

навчальній, творчій, науковій та науково дослідній роботі учасників освітнього процесу ЛНАМ» за цим посиланням: (<https://bit.ly/2NQnaIn>).

ПОКАРАННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Зміни в організації цього курсу задля ефективного навчання є виключним правом викладача. Ці зміни, однак, не можуть стосуватись мети, цілей, результатів навчання, а також політики академічної доброчесності.
